

ครุภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์ผสมผสาน)

นายอินสอน สุริยงค์

กรมส่งเสริมการเกษตรไทย ด้านเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์ผสมผสาน)

คำประกาศเกียรติคุณ

นายอินสอน สุริยงค์

ครูภูมิปัญญาไทย

ด้านเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์ผสมผสาน)

ครูอินสอน สุริยงค์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๒ ที่จังหวัดเชียงใหม่ มีความรู้ และเชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์ผสมผสาน) พัฒนาและผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์ ด้วยจุลินทรีย์ธรรมชาติ น้ำหมักชีวภาพ ทำฮอว์โมนจากพืชผักสมุนไพรพื้นบ้าน สารขับไล่แมลง แบบอินทรีย์ปลอดภัย พืชเห็ดฟางโดยใช้วัสดุที่เหลือใช้จากสวนเกษตร ผลิตอาหารสัตว์ ปลุกพืชปลอดภัย นอกจากนั้นได้ผลิตน้ำยาหมักเอนกประสงค์ปลอดภัย จากพืช ผลไม้ในท้องถิ่น ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เป็นผู้มุ่งมั่นอุทิศตนในการถ่ายทอด องค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ ผลงานเป็นที่ยอมรับและส่งผลต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพของผู้ผลิต ผู้บริโภคโดยรวม สามารถช่วยให้เกษตรกรพึ่งตนเอง ได้อย่างยั่งยืน

การที่ครูอินสอน สุริยงค์ ได้นำความรู้ด้านเกษตรกรรม ที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝนจนประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์ผสมผสาน) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

นายอินสอน สุริยงค์

ครูภูมิปัญญาไทย

ด้านเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์ผสมผสาน)

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

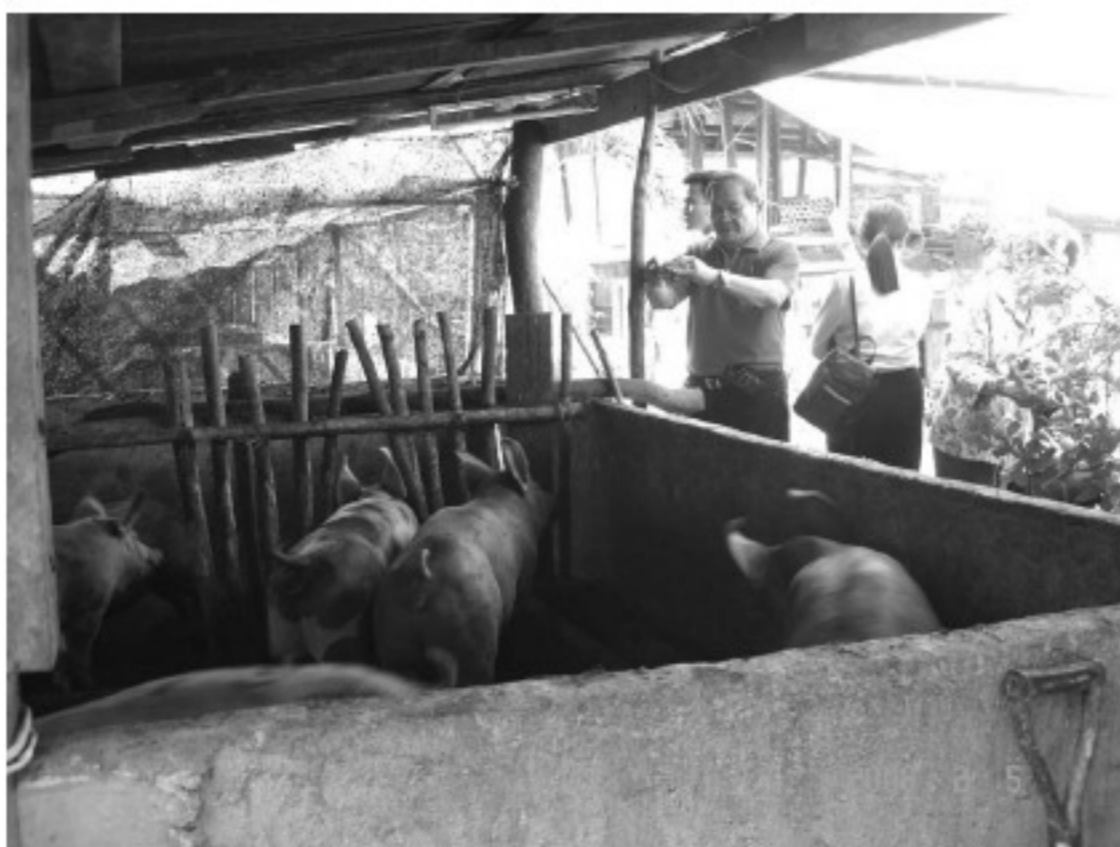
ครูอินสอนเป็นชาวเชียงใหม่โดยกำเนิด บิดารับราชการเป็นครูสอนวิชาเกษตร ทำนา ปลูกผัก ผลไม้ เลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริม ครูอินสอนได้ช่วยบิดามารดาทำงานด้านเกษตรมาตั้งแต่เล็ก หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจึงสอบเข้ารับราชการครู ในปี ๒๕๑๓ ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนบ้านแม่ตุงตุง อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ครูผู้สอนที่โรงเรียนบ้านออนหลวง และโรงเรียนหมู่บ้านสหกรณ์ ๓ สปก. จังหวัดเชียงใหม่ ได้ถ่ายทอดความรู้ด้านงานอาชีพและเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับงานเกษตรแก่นักเรียนมาโดยตลอด

ครูอินสอนเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะความรู้อย่างต่อเนื่อง ได้บูรณาการองค์ความรู้โดยใช้หลักวิชาที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน จากการอบรมตามหน่วยงาน/มหาวิทยาลัยต่างๆ เกี่ยวกับงานเกษตรธรรมชาติ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ การเลี้ยงสัตว์ อาทิ กบนา ผึ้ง ปลาน้ำจืด การเพาะเห็ด การขยายพันธุ์พืช แล้วนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตของตนและครอบครัว

ภายหลังได้ซื้อที่ดินเพื่อจัดตั้ง “สวนเกษตรธรรมชาติแม่ออน” ขึ้น เป็นสถานที่สำหรับถ่ายทอดความรู้ ฝึกอบรมแก่ผู้เรียน เกษตรกร หน่วยงาน องค์กรภาครัฐและเอกชน ประชาชนผู้สนใจทั่วไปอย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้

- ครูอินสอน มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านเกษตรอินทรีย์ผสมผสานวิถีธรรมชาติที่มีความหลากหลาย ดังนี้
- ❖ ผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์หมักด้วยจุลินทรีย์ธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ เมื่อสัตว์กินอาหารเข้าไป ทำให้สัตว์มีพัฒนาการในการเจริญเติบโตดี แข็งแรง มีภูมิคุ้มกันโรคในระดับที่น่าพอใจ
 - ❖ ผลิตน้ำหมักชีวภาพและฮอร์โมนจากพืชผักสมุนไพร โดยนำสมุนไพรพื้นบ้านที่หาได้ในท้องถิ่น จำพวก บอระเพ็ด ฟ้าทลายโจร ขมิ้นชัน ใบน้อยหน่า ตะไคร้ ทำฮอร์โมนเร่งการเจริญเติบโตของพืชอินทรีย์ สารขับไล่แมลงแบบอินทรีย์ปลอดสารพิษ ทำให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัย และส่งผลต่อสุขภาพโดยรวมของทุกฝ่าย ตลอดจนการนำวัสดุที่เหลือใช้จากสวนเกษตร เช่น ต้นกล้วย ขี้เลื่อย ผักตบชวา ซากเห็ดใช้แล้ว ต้นข้าวโพด เปลือกถั่ว มาทำเป็นวัสดุสำหรับเพาะเห็ดฟางไว้บริโภคในครัวเรือน และจำหน่ายในชุมชน
 - ❖ ผลิตน้ำยาหมักเอนกประสงค์ โดยผลิตจากพืชผลไม้ในท้องถิ่น เช่น ผลประคำดีควาย มะเฟือง มะขาม มะละกอ ผิวส้ม เป็นต้น ที่ใช้ทำความสะอาด ล้างจาน ซักผ้า ซึ่งปลอดสารพิษ ประหยัดค่าใช้จ่าย และช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม
 - ❖ ทำปศุสัตว์อินทรีย์ผสมผสาน มีการเลี้ยงหมูหลุม ไก่ เป็ด เลี้ยงปลา เลี้ยงกบในกระชัง บ่อพลาสติก บ่อซีเมนต์ ในยางรถยนต์เก่า เลี้ยงในตุ่ม โดยไม่ต้องเปลี่ยนน้ำ ซึ่งในการทำเกษตรอินทรีย์ผสมผสานนั้น นอกจากทำให้สัตว์มีพัฒนาการในการเจริญเติบโตแล้ว ยังส่งผลให้มูลของสัตว์ที่เลี้ยงไม่สร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อมและชุมชนด้วย
 - ❖ ผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงในท้องถิ่น เช่น อาหาร หมู ไก่ เป็ด ปลา และกบ ซึ่งผลิตจากวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นและวัสดุอินทรีย์ในฟาร์ม เช่น ข้าวโพด พืชผัก กากถั่วเหลือง
 - ❖ ผลิตจุลินทรีย์จากวัสดุธรรมชาติ เช่น พืชผักในท้องถิ่น เช่น ผลไม้สุก ต้นอ้อย ต้นไผ่ เป็นต้น ช่วยในกระบวนการย่อยสลายและลดกลิ่นเหม็นของมูลสัตว์

การถ่ายทอดความรู้

ครูอินสอนได้ถ่ายทอดความรู้และฝึกอบรมให้แก่ผู้เรียน โดยไม่มีผลประโยชน์ทางธุรกิจ ไม่เรียกร้อยค่าตอบแทนใดๆ ทั้งผู้เรียนการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ดังนี้

- การศึกษาในระบบ :**
- ❖ สอนและสาธิตเรื่องการเกษตรที่เชื่อมโยงกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานและอาชีพแก่นักเรียนโรงเรียนรวมศูนย์บ้านออนหลวย และโรงเรียนในอำเภอแม่ออน
 - ❖ เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และสถาบันการศึกษาต่างๆที่สนใจ
- ศึกษานอกกระบบ :**
- ❖ ให้ความรู้และฝึกอบรมแก่ผู้เรียนในวิทยาลัยเกษตรสันป่าตอง ศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสันกำแพง อำเภอแม่ออน กลุ่มเกษตรกร ผู้นำชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน สมาชิกเทศบาล เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และอำเภอต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แพร่ พะเยา
- การศึกษาตามอัธยาศัย :**
- ❖ จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมเกษตรธรรมชาติ “สวนเกษตรธรรมชาติแม่ออน” จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรธรรมชาติ การทำเกษตรอินทรีย์ผสมผสานและเกษตรปลอดภัย
 - ❖ ถ่ายทอดให้แก่ผู้สนใจทั่วไป ได้แก่ กลุ่มผู้สนใจจากองค์การบริหารส่วนตำบล
 - ❖ เป็นวิทยากรบรรยายและเผยแพร่องค์ความรู้ผ่านสื่อ รายการโทรทัศน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

วิธีการถ่ายทอดความรู้

ครูอินสอนใช้วิธีการถ่ายทอดหลายวิธี เป็นวิทยากรบรรยายเนื้อหาทางวิชาการตามแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ผสมผสาน เพื่อนำไปสู่การศึกษาดูงานในสถานที่จริง ในไร่นาของตนเอง และศูนย์สาธิตเกษตรธรรมชาติ ดังนี้

- ❖ สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะอธิบายให้ความรู้โดยบูรณาการให้เข้ากับเนื้อหาและหลักสูตรแต่ละชั้นเรียน เช่น เรื่องจุลินทรีย์ สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ถ้าเป็นผู้เรียนในมหาวิทยาลัยจะสอนให้เรียนรู้เรื่องเกษตรธรรมชาติ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้รู้จักสังเกตวิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติจริง

- ❖ สาธิตประกอบการบรรยาย/ฝึกอบรม
- ❖ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง มีการซักถามข้อสงสัย ระดมสมอง ระดมความคิดเพิ่มเติมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ โดยแทรกเนื้อหาหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำไปปฏิบัติจริง หากมีข้อสงสัยระหว่างการปฏิบัติ จะให้คำปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งผู้เข้ารับการอบรมและการพัฒนากระบวนการถ่ายทอดของครูอินสอนให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น
- ❖ ถ่ายทอดผ่านเอกสาร วารสาร แผ่นพับ และสื่อของจริง

การที่ครูอินสอน สุริยงค์ บุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านเกษตร (เกษตรอินทรีย์ผสมผสาน) เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

นายอินสอน สุริยงค์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๒ ที่อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นบุตรคนที่ ๒ ในจำนวนพี่น้อง ๓ คน ของ นายคำ สุริยงค์ และนางปา สุริยงค์ สมรสกับนางสาวพิมพ์พร บัวคำตอง มีบุตร ๒ คน ได้แก่ นายเอกพงศ์ สุริยงค์ และนางสาวอัจฉราภรณ์ สุริยงค์

การศึกษา

- ❖ ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เกียรติคุณที่ได้รับ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๘ รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ ครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพดีเด่น ศูนย์พัฒนาการศึกษา เขตปฏิบัติการที่ ๓ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๙ รางวัลชนะเลิศ ครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพดีเด่น สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๐ รางวัลชนะเลิศ ครูผู้สอนเกษตรดีเด่น กลุ่มโรงเรียนสหกรณ์ห้วยแก้ว
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๑ รางวัลชนะเลิศประเภทครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพดีเด่น (งานเกษตร) จากสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๓ รางวัลชมเชยบุคคลดีเด่น ด้านครูผู้สอน สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๙ รางวัลบ้านพัฒนาตัวอย่างของสาธารณสุขตำบลออนเหนือ อำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศเกียรติคุณครอบครัวตัวอย่างที่ปฏิบัติตนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากอำเภอแม่ฮอน
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ รางวัลเครือข่ายปศุสัตว์อินทรีย์ จากจังหวัดเชียงใหม่
รางวัลศูนย์เครือข่ายดีเด่น จากศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ คุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์ผสมผสาน) จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ